

Editors:

Iván Devosa Ph.D., Kornél Mák Ph.D., László Párducz Ph.D.

Our health and national survival factors

BÁLVÁNYOS SUMMER UNIVERSITY AND STUDENT CAMP 2024

Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

BÁLVÁNYOSI NYÁRI SZABADEGYETEM ÉS DIÁKTÁBOR 2024

Program and abstracts of the international conference

26th July 2024 Tusványosfürdő, Romania

ISBN 978-615-80961-8-8

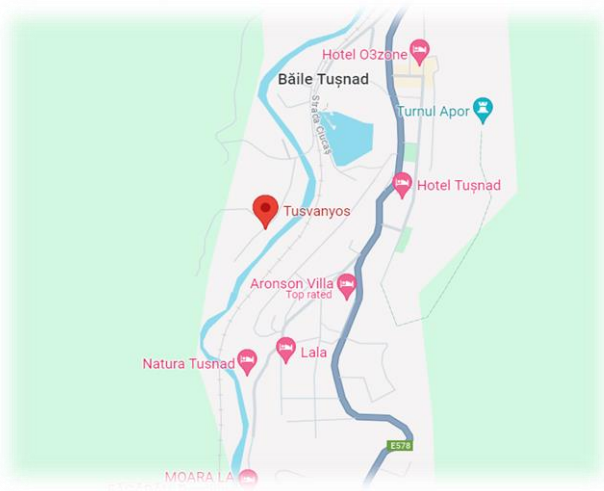
Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőkink

Location:

BÁLVÁNYOS SUMMER UNIVERSITY AND
STUDENT CAMP 2024

**Strada Ciucaș 64, Băile Tușnad 535100,
Romania**

GPS coordinates: 46.14472 x 25.854778

Google Maps direct link to specified address:

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Organizers:

Magyar Család- és Nővédelmi
Tudományos Társaság

Szülessen Több Gyermeke
Multidiszciplináris Tudományos
Társaság

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Sponsors:

The Academic Committee of the Hungarian Academy of
Sciences Szeged, IX. Medical Science Committee,
Reproduction Working Committee

DevStore kft.

iT ECH-net kft.

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

ISBN & Availability:

ISBN 978-615-80961-8-8

The book has already been registered in MTMT.

Free download visiting <http://devosa.hu/books> or QR code:

Publisher:

Magyar Család- és Nővédelmi Tudományos Társaság,
Dr. Devosa Iván Ph.D.

Cover & photos:

©2024 – The cover image and “missing persons” symbols created using OpenAI's DALL-E based on the given prompts are original works generated by artificial intelligence, and they are not subject to copyright by any specific artist. If you need specific licensing information or usage guidelines, please refer to OpenAI's terms of service or licensing agreements.

Format:

Portable Document Format (PDF) 1.4 for long-term
preservation PDF/A-1 (ISO 19005-1) **v. 3.0**

Welcome

ISBN 978-615-6448-47-7

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Bevezető Gondolatok

Dr. Párducz László Ph.D.

*„A Kaszással, ki holnap elragad,
csak úgy dacolhatsz, ha gyermeked marad.”
Shakespeare: XII. szonett*

Minden megszületett gyermek magyar nemzetünk jövőjének biztosítója

A Magyar Család- és Nővédelmi Tudományos Társaság történelmi küldetésétől fogva az egészséget, a családot és a magyarságot, mint a nemzet felelősségtudatát igyekszik beépíteni a magyar nemzet tagjaiba.

Abstract book:
The impact of obesity on reproductive health
Az obezitás hatása a reprodukciós egészségre

Azt szeretnénk elérni, hogy mindenki életében ez legyen a meghatározó. A magyar édesanyákban az anyaságba vetett hitet erősítjük.

Fiataljainkkal szeretnénk megismertetni a biológiai ablakot, a reprodukciós életkort, azt a tényt, hogy a szüléseket lehetőség szerint 37. életévig kell vállalni.

Tudatosítani szeretnénk, hogy a férj és a feleség ugyan lecserélhető, azonban - ha valakinek gyermeke van - édesapa és az édesanya lecserélhetetlen. Gyermekek esetén már genetikailag lehetetlen a válás, hiszen az utódaink a gyermekeink. A genetikai anyagunk az, ami túléli a testünket a családon belül, akár oldalági szinten is – ez olyan összetartó erőt képvisel, amely nemcsak a megmaradásunk alapját, hanem az örök élet képletét is adja.

A magyarok társadalmában, nemzetünk családjainak eltérő múltjában, a jelenben élők életkörülményeiben, életszínvonaláiban az állandó mozgás és változás befolyással bír megmaradási tényezőinkre.

Tudatosítani kell, hogy a térvésztesen, a népességcsökkenésen kívül nagyon nagy veszteség az Isten-ismeret és az ember-szeretet hiánya. Mindezek új életfelfogásokat, újfajta életstílusokat, újfajta együttélési formák széles körű elterjedését eredményeznek a szülői lét tiszteletének hiányával egyetemben.

A családok létrejöttének hiánya vagy felbomlásának eredménye nem más, mint hogy a kívánt gyermekek száma nem jön létre. Az emberek sokasága a bajt nem veszi észre, csak él a jelenben, él a mának. Ugyanúgy a

Abstract book:

The impact of obesity on reproductive health

Az obezitás hatása a reprodukciós egészségre

testvér hiányát sem veszik észre. Sokakban nem tudatosul, hogy a családban - a gyermekekben megnyilvánuló pozitív ösztönző erő - a szülők erejét megsokszorozza. A család tagjainak egymás általi segítése, az erők összeadódásának eredményeként kapjuk meg a családok hatalmas megtartó erejét.

A szülői érzés egyben az öntudatunkat adja, hiszen Édesanyának és Édesapának lenni semmi máshoz nem hasonlítható érzetet ad. Ezen érzet nagyságát mindenkinek, hiányát senkinek sem szabadna megérezni.

Az újkori társadalmi változások hatására a férfiak – azaz a potenciális apák – hozzáállásából hiányzik az önállóság, nem akarnak vagy nem tudnak a szülőktől leszakadni. Nincs önálló jövedelmük, nem kezdenek önállóbb életet a fiatalok. A gyermekvállalási döntéseknél többnyire a halasztást választják. Nem tudják, azaz nem ismerik a nem kívánt terhességek okozta pszichés- és esetlegesen bekövetkező anatómiai károsodások jelentőségét. Mind többen nem akarnak utódot.

Ezen esetekben a helyes értékek nincsenek beépülve a párok értékrendszerébe. Az életben igyekeznek mind kevesebb felelősséget vállalni, ugyanezt teszik a gyermekvállalás döntéseinél is, amikor nem vállalják a gyermeket. Úgy játszadoznak az életben, hogy nem tudják vagy nem akarják tudomásul venni, hogy az élettel nem lehet játszani.

Tusványosra jöttünk ... Évek óta jelen vagyunk, hiszen a Magyar Család- és Nővédelmi Tudományos Társaság történelmi küldetésének érzi, hogy az össz-magyarságot

Abstract book:

The impact of obesity on reproductive health

Az obezitás hatása a reprodukciós egészségre

képviselje... Itt Tusványoson szeretnénk kifejeződésre juttatni azon eszmei hidakat, amelyek az összetartozás erejével, a közös összetartozás lélektanával katalizálják a nemzeti részegységeink energiáit.

Évente visszajárunk Tusványosra... mindig láthatjuk, tapasztalhatjuk a keresztény gyökereinket, meghatározhatjuk önmagunkat. Itt nemcsak választ és útmutatást kaphatunk arra, hogyan és miként építsünk arra a bizonyos szilárd alapra, amelyre az 1100 éves építményrendszerünk is épült... Továbbra is a keresztény hitünket tartom építészeti habarcsnak, amelyet ha kihagyunk, akkor az mind az egyén, mind a nemzet stabilitási rendszerében veszélyt jelenthet.

Jó lenne, ha ezt mások is észre vennék és tudatosítanák magukban... Mi Európa, a keresztény Európa védőbástyája voltunk és vagyunk.

Tusványoson és környékén, valamint az anyaországban a kultúránk egy és ugyanaz, legalábbis majdnem ugyanaz. Bármikor, ha itt vagyunk, a Szabadegyetemen megjelenőket, az itt élőket testünk részeiként láthatjuk egy olyan vizuális tükörben, amelyben egy testben, egy lélekben jelennek meg velünk közösen.

Igen, az összmagyarságban történő szemléletmód adja a magyarság legteljesebb érvényesülési formáját. Itt, Tusványoson szeretnénk appercipiálni, megérteni azt, hogy valójában mi is az élet, hogyan néz ki a nemzeti megmaradásunk mai képlete.

Abstract book:
The impact of obesity on reproductive health
Az obezitás hatása a reprodukciós egészségre

Szeretnénk, ha nemcsak meghallgatnák, hanem meg is fogadnák a javaslatainkat, hogy mi, magyarok a Kárpát-medencében nem kevesebben, hanem többen legyünk, hiszen minden megszületett gyermek a magyar nemzetünk jövőjének biztosítója!

Az elhangzó beszélgetések gondolatai a novedelem.hu honlapon (Magyar Család- és Nővédelmi Tudományos Társaság) megtalálhatóak lesznek

Dr. Párducz László Ph.D.

*Magyar Család és Nővédelmi
Tudományos Társaság
Elnök*

c. egyetemi tanár

Abstract book:
The impact of obesity on reproductive health
Az obezitás hatása a reprodukciós egészségre

Conference program

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Timetable

Session I.

Chair: Dr. Mák Kornél PhD

14:00 A digitális kompetenciák fejlesztése elengedhetetlen

Sulumán Ádám (kiemelt vezető szakértő - Digitális
Magyarország Ügynökség Zrt)

14:10 A kortárs médiatechnológia és a nemzeti gondolkodás

Oltyán József (vezérigazgató, REGON csoport)

14:20 A jó generációváltás nemzeti érdek

Kovács Tamás (elnök, Szabadics Zrt.)

14:30 Nevelési és felkészítési lehetőségek fiatalok számára az egészséges élethez

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Tulit–Incze Ágnes (klinikai pszichológus, Csíkszeredai
Megyei Sürgősségi Kórház, Csíkszereda)

14:40 Kiegész és reprodukció!

Dr. Mák Kornél Phd (intézetvezető egyetemi docens, Gál
Ferenc Egyetem)

**14:50 Az Alpha-k vajon eligazodnak-e a Baby Boomerek
családi legendáriumában? Mit jelentenek a gyökök és
a szárnyak a mesterséges intelligencia korában?**

Dr. Mészáros János (Szakmai Kollégium Egynapos
Sebészeti Tagozat elnök, sebész, volt Egészségügyi
ellátórendszer működtetéséért felelős helyettes
államtitkár)

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Session II.

Chair: Prof. Dr. Várbíró Szabolcs

15:00 Prevenció és a Covid-19 világjárvány

Dr. Becsei László (c. egyetemi tanár, Békés Vármegyei
Központi Kórház főigazgató főorvos)

15:10 Család- és egészségtudatosság napjainkban

Dr. Párducz László PhD. (c. egyetemi tanár, Békés
Vármegyei Központi Kórház Gyula Szülészeti-
Nőgyógyászati Osztály osztályvezető főorvos)

**15:20 A meddőség - népbetegség vita: egy felvilágosító-
szűrő-ellátó program kialakításának szempontjai a
nőgyógyász-endokrinológus szemével**

Prof. Dr. Várbíró Szabolcs (igazgató, SZTE Szülészeti
Nőgyógyászati Klinika)

15:30 A férfiak hatása a demográfiára

Bedő Imre (közgazdász, Férfiak Klubja alapító)

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

**15:40 Nem háziorvost, hanem családorvost a
magyarnak: Az egészségügyi ellátás modernizálása a
digitalizáció és a mesterséges intelligencia segítségével**

Dr. Szili Károly (Semmelweis Egyetem Családorvosi
Tanszék, egyetemi tanársegéd, Széchenyi István
Egyetem, Szülészeti és Nőgyógyászati Tanszék, Egyetemi
Docens)

15:50 Lehetünk többek, mint 1,51

Dr. Sziliné Dr. Dézsi Csilla (szülész-nőgyógyász osztályos
orvos, Békés Vármegyei Központi Kórház Gyula)

**16:00 A prevenció munkája új kihívásai az alfa
generációval – AI az egészségügy szolgálatában**

Dr. Devosa Iván PhD. (Károlyi Gáspár Református
Egyetem, adjunktus)

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Abstracts

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

A digitális kompetenciák fejlesztése elengedhetetlen

Authors:

Sulumán Ádám

Affiliatons:

Kiemelt vezető szakértő - Digitális
Magyarország Ügynökség Zrt

Abstract:

„Az ember semmi más, mint amivé önmagát teszi” –
mondja Jean Paul-Sartre filozófus az egzisztencializmus:

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

humanizmus című, 1946-os munkájában. Rég volt, tán igaz se volt.

2024-re elérkeztünk egy olyan valóságba, amiben az internet által gerjesztett háttérzajban lepkehálóval kell kutatni az értéket képviselő információt, és hálát adhat az ember, ha napjában csak egyszer tolja arcába a telefonjának kijelzője, hogy megnyerte a legújabb iPhone-t.

Egy ilyen valóság hogyan hat az egyénre, a gyerekeire, tágabb családjára, környezetére?

Mivé tesszük önmagunkat?

A tudatos internethasználat képességét elsősorban a családi közegben kell megalapozni és olyan digitális oktatás segítségével mélyíteni, ami minden társadalmi réteg számára elérhető. Nem kell ahhoz társadalomtudományi végzettség, hogy megértsük, az oktatás kulcsfontosságú szerepet játszik a nemzeti egység erősítésében. Nemcsak az egyének képességeit és ismereteit fejleszti, hanem a közösségi összetartozást és a nemzeti identitás érzését is mélyíti. Az oktatási intézményekben tanított közös értékek, történelem és kultúra hozzájárulnak a nemzeti tudatosság kialakításához és fenntartásához. A digitális oktatás és a közösségi média platformok lehetővé teszik a nemzeti értékek és hagyományok szélesebb körű terjesztését, ezáltal erősítve a nemzeti identitást és összetartást.

Ezért nem kérdés, hogy legalább alapszintű digitális kompetenciákkal kell felruházni a fiatalabb generációkat

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

és ezen készségek fejlesztését célzó programok kampányszerű népszerűsítése is elengedhetetlen.

Az említett készség birtokában már gyerekjáték bekapcsolódni a digitalizált gazdasági rendszerekbe és az online szolgáltatásokba, amik növelik a nemzetgazdasági stabilitást és rugalmasságot. Továbbá a digitalizáció jelentős mértékben javíthatja az egészségügyi ellátás hatékonyságát és hozzáférhetőségét. A telemedicina, az elektronikus egészségügyi nyilvántartások és a mesterséges intelligencia alapú diagnosztikai eszközök mind hozzájárulnak a gyorsabb és pontosabb betegellátáshoz. Ezek az innovációk csökkentik az egészségügyi egyenlőtlenségeket és elősegítik a preventív egészségügyi intézkedéseket.

Az egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezők közötti kapcsolat tehát új dimenziót kap a digitalizáció révén. Az egészségügyi ellátás digitalizálása, a digitális oktatási rendszerek és a közösségi média tudatos integrálása mind hozzájárulnak a nemzeti identitás és egység megerősítéséhez. Ezen tényezők együttes figyelembevételével hozott döntések alapvetőek a jövőbeni társadalmi és gazdasági fejlődés érdekében, valamint a nemzeti tudatosság és megmaradás szempontjából.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

A kortárs médiatechnológia és a nemzeti gondolkodás

Authors:

Oltyán József

Affiliatons:

vezérigazgató, REGON csoport

Abstract:

... hogy milyen hatást gyakorló befolyást jelent 2024-ben a média az egészségügyi és nemzeti megmaradásunkban? Talán túlzás nélkül kijelenthető, hogy egészségügyi szempontból mára rendkívül káros mértékűre nőtt a

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezők

média szerepe az életünkben, amely végtelen hírzajban az olyan lényegi kérdés, mint a nemzeti megmaradásunk lényegtelen szemponttá zsugorodik a fiatal generációk számára egy új youtuber, influenszer, tiktok huszár perces produkciója mellett.

Az abnormalitás napjainkra olyan mértékűvé vált, hogy a zsidó-keresztény kultúrára épülő Európa mára zsidó és keresztényellenessé vált. Pár éve még a nyugati társadalom templomrombolásain csodálkoztunk, mára pedig szinte hétköznapivá vált az antiszemitizmus. És mára már nem csodálkozunk.

A történelemben persze volt már hasonló időszak, amikor a kor médiatechnológiai eszközeinek a kihasználásával a Goebbelsi propaganda a náci Németország érdekkörében lévő országokban elérte a zsidóellenesség elterjedését. A folyamat borzalmas következményei ismertek, mégis az ördögi folyamatok új köntösben napjainkban jobban terjednek, mint az elmúlt 70 évben valaha.

Szó, ami szó az egészségügyi és nemzeti megmaradásunk a föderalizálódó Európában mintha vesztesre állna. És az európai föderalizációnak mára végtelennek tűnő kapacitásai vannak. A legerősebb támogatója a fináncőke, amelyek koncentrációja mára országnyi költségvetésű iparvállalatokkal és őket összefogó és segítő social alapú és hagyományos média platformokkal rendelkeznek. Ezekkel az egészségünket és nemzeti öntudatunkat rombolni kívánó folyamatokkal szemben egyelőre senki sem találta meg a hatásos ellenszert.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

A kortárs médiatechnológia viszont mindenki számára elérhető. Bár a regnáló világcégekkel szemben talán nem helyes az a stratégia, hogy küszködjön velük bárki, ám a nemzeti gondolkodásra épülő innovációra bátran lehet és kell is számítani, ami kis lépésekkel képes ellensúlyozni az emberiség elmúlt évszázadaiban elért eredményeit lerombolni kívánó erőket.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

A jó generációváltás nemzeti érdek

Authors:

Kovács Tamás

Affiliatons:

elnök, Szabadics Zrt.

Abstract:

... hogy milyen hatással van a családi vállalkozások vezetési és tulajdonosi generációváltása 2024-ben a nemzeti megmaradásunkban?

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Azzal egyetlen statisztika sem vitatkozik, hogy a családi tulajdonú vállalkozások jelentik minden nemzetgazdaság alapját, mind a foglalkoztatásban, mind a közösség összetartó erejének növelésében, mind a helyi közösségek stabilitásának megteremtésében elvitathatatlan jelentőséggel bírnak.

A globalizálódó gazdasági folyamatokkal szemben a családi vállalkozások képesek stabilan elköteleződni a helyi értékek mellett, ők azok, akik a helyi futballcsapatot, a helyi tűzoltózenekart, a népdalkört, vagy minden olyan helyi kezdeményezést támogatni tudnak, ahol nem lehetséges a multi szponzorok, támogatók jelenléte.

Viszont azt is látni kell, hogy ezek a vállalkozások a rendszerváltás során erejük teljében lévő 40-50-es korosztály által indultak el a fejlődés útján, és ez a korosztály mára a 70-80-as éveit tapossa, ezért a megfelelő utódok megtalálása rendkívül fontos, mind a nemzetgazdaság termelési értéke, mind a helyi foglalkoztatás, mind a helyi kezdeményezések támogatása miatt.

Másfelől azt is látni kell, hogy nincs minta Magyarországon, de az egész Kelet- Közép-Európai blokkban sem az ilyen transzformációkra, mert az 50-es évek államosítási folyamata megszakított egy magántulajdonra alapuló rendszert, ezáltal nem merülhetett fel a vagyonnak és a vállalkozásnak az átörökösítési kérdése sem.

Nem segíti ezt a folyamatot az sem, hogy a 90-es évek őskapitalista viszonyai között szocializálódott vállalkozók

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

a tudásuk jelentős részét informális úton szerezték, ezt képezték le a vállalat működtetésében, ezért találkozunk jelenleg is egyszemélyben, „zsebből” irányított több milliárd forintos forgalommal rendelkező cégekkel.

Azt is el kell ismerni, hogy ezeknek a vállalkozásoknak a vezetése ténylegesen sokszor 7/24-es elfoglaltságot követelt meg, ami miatt az utódok, a gyerekek számára a vállalkozás nem a lehetőséget jelenti, hanem a rossz szellemet, ami miatt anya, apa soha nem ért rá, mindig dolgozott és mindig ideges volt.

Nehéz kihívás tehát ezeknek az értékeknek a továbbvitele, azonban ez nemzetgazdasági szempontból egy megkerülhetetlen kérdés, mert, ha nem sikerül, akkor az értékesebbeket be fogja nyelni egy multi, a kisebbek pedig szép lassan el fognak tűnni....

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

**Nevelési és felkészítési lehetőségek fiatalok számára az
egészséges élethez**

Authors:

Tulit-Incze Ágnes

Affiliatons:

klinikai pszichológus, Csíkszeredai
Megyei Sürgősségi Kórház, Csíkszereda

Abstract:

Nevelési és felkészítési lehetőségek fiatalok számára az
egészséges élethez
Egészség

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Mindenki hosszú, egészséges életre vágyik, az egészség érték. Hogy ennek esélye legyen, tisztába kell lenni az egészséges életmód és étrend fogalmával, el kell sajátítani az egészségtudatos magatartás elemeit. Biológiai egészség: a szervezet megfelelő működése. Lelki egészség: személyes világnézetünk, magatartásbeli alapelveink összhangja, belső nyugalmunk. Önmagunkkal szembeni béke jele. Mentális egészség: a tiszta és következetes gondolkodás képessége.

Az egészség mint fogalom tartalmi változása: Napjainkban, hogy az egészség fogalma és értéke megfelelő helyre kerüljön a család, az óvoda és az iskola játszik/játszhat jelentős szerepet, mint a legfőbb szocializációs csatornák. A fiatal egészségét meghatározzák a szűkebb és tágabb környezete jellemzői, a társadalom berendezkedése, amelyben a mindennapjait éli, környezete szociális érzékenysége, családi és munkahelyi kapcsolatai és nem utolsósorban öröklött tulajdonságai.

Fejlődéslélektan: Az emberi életszakaszokra jellemző sajátosságokat, szükségleteket tárja fel. Az életszakaszok nem azonos időtartamúak, de mindegyikre jellemző a krízis (hiányállapot), ami szükséges a fejlődéshez. Ez a fejlődés lehet: minőségi vagy mennyiségi. (Érés – tanulás folyamata)

Pszichohigiéné a fiatalok esetében: 1.Egészséges életvezetés; 2.Stressz-elhárítás, stresszorok kiküszöbölése; 3.Különböző devianciák megelőzése (prevenciója); 4.Érzelmi nevelés

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

A fiatal ésszerűen dolgozzon és pihenjen. A munka szeretetét már gyerekkorban meg kell tanulnia. Olyan hivatást válasszon, amit szívesen csinál, ami örömet okoz, amiben sikerélménye van.

Tanácsadó beszélgetés és kommunikáció: Ne legyen kioktató jellegű és fontos, hogy mindenki saját maga döntsön. A kommunikáció iránti igény, az ember társas lény alapvető igénye másokkal való kapcsolat kialakítása, fenntartása. A kommunikáció - cél, az információ csere - jó kapcsolat - őszinte beszélgetés – bizalom.

Mit tehet a fiatal? Önvizsgálat: figyeljen teste jelzéseire, vegyen részt a szűrővizsgálatokon, szükség esetén kérje szakemberek segítségét. Feltárás egészség életfa három vagy négy generációra visszatekintés a genetikai problémákra.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

Kiegész, egészség, társadalom, család

Authors:

Dr. Mák Kornél

Affiliatons:

Gál Ferenc Egyetem

Abstract:

A kiegész információs korunk jelensége, mely a belső elmagányosodás, a perszonális kapcsolatok felszínessé válása miatt jelenséggé vált. A kiegésznek nem csak

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

szomatikus, hanem lelki, szellemi hatásai is vannak. A családon belül, a belső kiüresedés komoly romboló hatással bír, mely általánosan kivetülve, társadalmi jelenséggé válik. Előadásomban a kiégés hatásaival foglalkozom a család szempontjából, és ezen keresztül azzal, hogy ez miként érvényesül a társadalomban.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

**Az Alpha-k vajon eligazodnak-e a Baby Boomerek
családi legendáriumában? Mit jelentenek a gyökerek és
a szárnyak a mesterséges intelligencia korában?**

Authors:

Dr. Mészáros János

Affiliatons:

Szakmai Kollégium Egynapos Sebészeti
Tagozat elnök, sebész , volt
Egészségügyi ellátórendszer
működtetéséért felelős helyettes
államtitkár

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Abstract:

Arra keresem a választ, hogy az egyes generációk által használt információhoz való hozzáférési lehetőségek és technikák, hogyan változtatták meg a család és a családvállalás fogalmát. Képesek leszünk-e megtalálni a generációk közötti átjárókat annak érdekében, hogy a valódi emberi értékek mentén történő töretlen organikus fejlődésnek részesei lehessünk? Urbanizálódó, egyre több digitális információt és élményt adó társadalmunkban hajlandók vagyunk-e a biológiai lét törvényszerűségeire figyelmet fordítani? A boldogság iránti vágy és az arra való törekvés közben képesek vagyunk-e az egyre inkább épített virtuális világunkban a való világ szépségeit értéként kezelni? Az Alpha az első számút jelentette a törzsfejlődés fogalomrendszerében. Ő volt a jövő letéteményese, a genetikai kiválasztódás és továbbélés, a fejlődés záloga. Az emberi törzsfejlődés legújabb kori viszonyai között vajon milyen energiákat lesznek képesek az Alphák felszabadítani és ezeket az energiákat hogyan tudja a társadalmi fejlődés szolgálatába állítani?

Termékenységi ráta, mint száraz statisztikai mutató, de mint fundamentum is megközelíthető.

Magyarországon 2011-től emelkedő tendencia mellett ez a mutató 1,56, ami az átlagot meghaladó, de a népesség számának megtartásához szükséges 2,1-es érték eléréséhez még hosszú út vezet.

Felgyorsult fogyasztói világunkban az önmegvalósítás, az egzisztenciális biztonság megteremtése és egyéb

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

szociálpolitikai tényezők sokasága okán az első gyermek statisztikailag 30 éves kort követően érkezik a nők több mint felénél.

Hogyan lehet a vágyott gyermekek számát (KSH átlagosan 2,2) és a valós termékenységi adatokat közelíteni egymáshoz a motiváló környezet megteremtésével?

Milyen kommunikációs eszközökkel és technikákkal tudjuk az élettapasztalatot hitelesen tovább adni a jövő generációinak a genetika és a biológiai lét törvényszerűségeit hangsúlyozva a család és a társadalmi szerepvállalás érdekében?

A tényszerű statisztikai adatok és azok elemzése, valamint a digitális technológia és a mesterséges intelligencia adta lehetőségek használata nélkülözhetetlen a trendek megértése és a negatív tendenciák okainak feltérképezése érdekében, ugyanakkor a demográfiai folyamatokat alapvetően meghatározó genetikai és a biológiai törvényszerűségek figyelembe vétele, valamint a megfelelő kommunikációs technikák hatékony alkalmazása elengedhetetlen a pozitív irányú törekvések elérése érdekében.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

Prevenió és a Covid-19 világjárvány

Authors:

Dr. Becsei László

Affiliatons:

c. egyetemi tanár, Békés Vármegyei
Központi Kórház főigazgató főorvos

Abstract:

Feltöltés alatt...

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

Család- és egészségtudatosság napjainkban

Authors:

Dr. Párducz László PhD.

Affiliations:

c. egyetemi tanár, Békés Vármegyei
Központi Kórház Gyula Szülészeti-
Nőgyógyászati Osztály osztályvezető
főorvos

Abstract:

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezők

Az elmúlt évtizedekben mind a családalapítás, mind a gyermekvállalás viszonylatában paradigmaváltás történt. Több mint fél évszázada mind jellemzőbbé vált, hogy - az első szexuális kapcsolat és az első gyermekvállalás között - évtizedek is eltelnek. Ha a párok az optimális életkorban nem vállaltak, vagy elhalasztották a gyermekvállalást, a gyermek későbbi megszületése kétséges.

Ijesztő folyamatok húzódnak meg a gyermekvállalás halasztásai mögött. A gyermektelenek aránya mind jobban növekvő tendenciát mutat. Magyarország népességszámának alakulása érdekében mind állami, mind orvosszakmai szinten egyre többet igyekeznek megtenni.

Mindezek ellenére hazánkban egyre aggasztóbb módon a népesség csökkenését észlelhetjük. A társadalom elöregedése mellett az alacsonyabb szülésszámoknak köszönhetjük, hogy hazánk lakossága már tízmillió alá esett. Közös felelősségként kell, hogy kifejezésre jusson: a várandósság, a terhesség tervezett, a gyermekvállalás kívánt döntés legyen.

A reprodukciós karrierjük kezdetén lévő fiatalok a későbbi gyermekvállalást veszélyeztetik, ha a nem kívánt terhesség ellen egyáltalán nem, vagy ha nem megfelelő módszerrel védekeznek.

A demográfiai javulásért vívott harcunkban újra előtérbe kell helyoznunk az évezredes hitünket: a családok létrehozását, ezek megerősítését: a legősibb és egyben a

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

legtökéletesebb törvénykönyvben, a Tízparancsolatban leírtakat, valamint Szent István és szüleink intelmeit.

Az Isteni színjáték (La Divina Commedia) itt játszódik életünk színpadán. Mindenki tudatosodni kellene, hogy mi vagyunk a játék főszereplői. Az egyszeri és ismétlésre alkalmat nem adó színjátékban az izmusok közül az individualizmus az uralkodó nézet. Fontos lenne a fiataljainkban - a lelki megerősödés mellett - az élet acélbordáit kialakítani. Az élet tíz acélbordáját az isteni tízparancsolat adja... mindez az elhatározásainkat, a tetteinket, a gondolatainkat, az életünk összefüggéseit és az erkölcsi törvényeinket irányítja.

Egyre kitolódik az első gyermek vállalásának időpontja: az anyák átlagos gyermekvállalási életkora 30 év, az apáké pedig 34 év körül van.

A nők a 20-as éveik elején vannak a termékenységük csúcspontján, ami már 27 éves korban elkezd csökkenni, 35 éves kor felett pedig rohamosan romlik a teherbeesés esélye. Az elmúlt 80 év során a férfiak spermiumszáma világszerte drasztikusan romlott, 30-40 évente feleződött.

A csökkenő megtermékenyítő képesség mellett jellemzővé vált, hogy a spermiumok oxidatív gyökök általi sérülése az embriopáthia esélyét kezdte növelni. Az életkor előre haladásával a szervezet teherbíró képessége csökken. A terhességi cukorbetegség, a terhességi hipertónia előfordulási arányszáma nő, ugyanezt tapasztalhatjuk a várandósság alatti myomák előfordulási arányszámaiban. A csökkent fertilitás miatt mind

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

többször kell asszisztált reprodukciós beavatkozást végezni.

Az idősebb anyai életkorban a vetélések, koraszülések, császármetszések száma növekszik. Nem lényegtelen, hogy nő a myoma műtéten átesett reprodukciós szándékú nők aránya. A reprodukciós szervek felkészítése legalább olyan lényeges, mint az egész szervezet felkészítése. Meg kell tanítani a megfelelő női higiéniát is nevelés során. A fertőzések megelőzésével vagy szükség szerinti kezelésével a meddőséget tudjuk megelőzni, illetve a méhen kívüli terhességen kívül a vetélések, koraszülések számát is csökkenthetjük.

A fiataloknál tudatosítani kell, hogy a menstruáció alatti túlzott megerőltetés elősegítheti az endometrosis kialakulását. Egészségügyi felvilágosítás révén érhetjük el a rendszeres nőgyógyászati vizsgálatokon, ellenőrzéseken való részvételt. Tudatosítanunk kell, hogy a gyermekvállalásra tervezetten és felelős magatartással kell felkészülni.

A testi érettség mellett ugyanolyan fontos a lelki érettség is. Alapvető fontosságúnak tartjuk a nem kívánt terhességek megelőzését. A jövőt, azaz a megmaradást alakítani kell, nem elszenvedni. Társaságunk a reprodukciós ráta megváltoztatását legalább olyan fontosnak érzi, mint a globális felmelegedés vagy a terrorizmus elleni harcot.

A magyar nemzet kerül veszélybe, ha nem beszélünk, ha nem küzdünk a negatív reprodukciós ráta megváltoztatásáért. Mind egyénileg, mind nemzetileg a

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

legjobb bevándorló a megszületett gyermek, amikor is a családokon belül az örök élet képleteként az életünknek a lelki és testi fele egyesül benne. Oly sokszor, oly sok helyen elmondtam már, hogy ez az egyszerű számtani művelet adja meg életünk örök képletét.

A család és az egészség a legfőbb nemzeti és egyéni érték, hiszen ezek biztosítják az egyének és a nemzet megmaradását. Összeségében: a család- és az egészségtudatos életmód összefonódása mindenkinek a javára válik napjainkban.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

**Felvilágosító-szűrő-ellátó program kialakításának
szempontjai a nőgyógyász-endokrinológus szemével**

Authors:

Dr. Várbíró Szabolcs PhD, DSc

Affiliations:

igazgató, SZTE Szülészeti Nőgyógyászati
Klinika

Abstract:

A vágyott gyermekek megszületése napjainkban már nemcsak a családok ügye, hanem társadalompolitikai

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

jelentőséggel is bír: jelentősen csökken a szülésszám és – paradox ezt leírni, de - „természetes” népességfogyás alakult ki az elmúlt években, melynek üteme felgyorsult: az idei évben a tavalyihoz képest 10-15%-os ugrásszerű csökkenést látunk.

Pedig a mesterséges megtermékenyítés (IVF) támogatása kiszélesedett (45 éves korig 5 támogatott ciklus), az erre fordított állami források nőttek és több IVF ciklust végeztek – matematikailag kiszámíthatóan csökkenő hatékonyság mellett.

Mi lehet ennek az oka?

A meddőség napjainkban népbetegség. Ennek megfelelően, ha fel akarjuk számolni, meg akarjuk oldani, a népbetegségek kezelési alapelveit kell alkalmaznunk. Ennek keretében kormányzati szinten elkezdődött a meddőségi ellátás egészségügyi struktúráinak megszervezése, megyei központok létrehozása – ez jelenleg a lombik centrumokhoz kötődően jól működik, az alapellátó egységek kialakítása viszont csak most kezdődött meg.

Mi a helyzet ma?

Lassan reagálnak a páciensek és az orvosok is, így a meddőség gyakran 8-10-12 év elteltével kerül felismerésre és ellátásra, az IVF-re kerülő betegek átlagéletkora évről évre nő; holott tudjuk, hogy az életkor előrehaladtával a természetes és az IVF terhességek sikerességi esélye is jelentősen csökken.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Ezt a problémát nemzeti szűrőprogram keretében kell megoldanunk, ahogyan 100 éve a TBC-t is sikeresen megoldotta a magyar egészségügy.

Jelen előadásom a probléma leírása, feltárása után a megoldási lehetőségeket gondolja át az egészségügyi tevékenység optimalizálása, a szakmai hatékonyság szempontjai alapján, a népbetegségek eradikációs gondolatmenetével. Célom felvilágosító, szűrő és alapellátó rendszer létrehozása, az IVF központokat megelőző strukturált ellátás biztosításáért, mely a spontán fogantatási esélyek mellett az IVF-ek hatékonysága is javítja.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

A férfiak különleges hatása a demográfiai és társadalmi folyamatokra

Authors:

Bedő Imre

Affiliations:

Férfiak Klubja Független Társadalmi Szervezet

Abstract:

A férfiak különleges hatása a demográfiai és társadalmi folyamatokra

„Nem olyan világ lesz, amilyen technológiát, infrastruktúrát, gazdaságot ma létrehozunk, hanem olyan, amilyen gyermeket nevelünk!” - Bedő Imre

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezők

A demográfiai probléma, a családi értéklánc fenntarthatatlansága, nemzeti önérdék érvényesítéshez való viszony, a honvédelmi motiváció hiánya, a fiatalok gazdaságot is veszélyeztető felelősségkerülése, demotiváltsága és a jövőbeli foglalkoztatási problémák mind erről a töről fakadnak. A nyugati világot sújtó káros folyamatok romba döntötték nemcsak a családot, hanem beláthatatlan mértékű társadalmi és állami költségtömeget generál az összes államszervezési ágazatban. A helyes nemzeti szuverenitási és demográfiai válasz lépések megtételéhez, a magyar állam által meghozott pénzügyi ösztönző intézkedések kiegészítéseként el kell elindítani a társadalmi alapok megszilárdításának megvalósítását a mélységi kulturális, spirituális szinteken.

Ebben nagy tapasztalattal és konkrét ágazati program javaslatokkal rendelkezik a Férfiak Klubja szervezet és alapítója Bedő Imre közgazdász, aki 300.000 fős platformjain keresztül, Tv és rádió jelenlétével, bestseller könyveivel ezen dolgozik 2013. óta, milliós tömeget elérve. A eddigi tapasztalataik, eredményeik igazolják, hogy új megközelítésű cselekvési programok felépítésére van szükség. Javaslatuk szerint el kell térni attól, hogy a nőkre helyezzük a demográfiai gyarapodás terheit és a nevelés kudarcait. Fókuszba kell helyezni a férfiak családi, társadalmi szerepét. Különösen ma, amikor a családból induló rossz folyamatok megfordításában sokkal nagyobb szükség van a férfiakra, mint bármikor!

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

1. 10 éven belül össztársadalmi szinten kell visszavinni a férfiakat a családokba

Amennyiben 10 éven belül nem tudjuk visszavinni a férfiakat a családokba, úgy a nők is elhagyják azt. Jelenleg a nők munkahely után javarészt egyedül vállalt „családi műszakja” ad lehetőséget a demográfiai és erkölcsi gyarapodásra. A korszellem és a nők kifáradása is azt látatja, hogy a mai 20 év körüli lányok egyre nagyobb arányban gondolják úgy, hogy ők is inkább pénzt keresnek, fogyasztanak, megóvják a testüket és - ha majd akarnak – örökbe vesznek afrikai gyermekeket. A mai 20-as generáció 10 év múlva 30-as lesz és ezt a jelenséget csakis a családot akaró, családjaikban helyt álló, a családot mindenekfeletti célként tekintő férfiak törhetik meg. 10 éven belül vissza kell vinni a férfiakat a családokba. Ezen cél elérésére külön társadalmi programalkotás szükséges.

2. A házasságba, családba vetett hit visszaszerzésének országos programja kardinális

A rossz válási statisztikák és a fiatalok szüleinek válási tapasztalatai és a média elvették a fiatalok hitét abban, hogy egyáltalán lehetséges az élethosszig tartó szövetség és érdemes házasodni. Amennyiben nem tudjuk visszaadni a hitüket, úgy hiába adunk nekik pénzt. Társadalmi szinten hitet adni a házasság és a család intézményében egészen különleges, célzott programot igényel. Ha nem ezt tűzzük célul, nem is tudjuk megvalósítani.

3. A férfi pedagógusok számának növelését célzó komplex program

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Ma már közhely számba megy a férfi pedagógusok hiányának kiemelt fontossága, a férfi pedagógusok jelenlétének különleges értéke. Rengeteg statisztikai adat és tudományos kutatás foglalkozik ezzel a negatív tendenciával. A férfi tanárok hiányának negatív lenyomata megjelenik úgy a pedagógus közösségek hatékonyságában, mint a szülői körrel való kommunikációban, kapcsolattartásban és a szülőkre gyakorolható edukációs hatásban, illetve mindenekelőtt a jövő nemzedék elé állítható diverz emberi és pedagógiai példamutatás ellehetetlenülésében. A kutatások továbbá azt mutatják, hogy ez egyik kulcsa a jelen anyag 4. pontjában taglalt társadalmi problémának. Mégsem tűzte senki célul ennek társadalmi szintű javítását. Ennek komplex programjának előállítását javasolja a Férfiak Klubja szervezet.

4. A fiúk felzárkóztatása a felsőoktatásban, mint demográfiai sorskérdés

A statisztikák azt mutatják, hogy a fiúk lemaradnak az általános iskolában. A lányoktól eltérő fejlődési folyamataik és egyéni és csoportos motivációs különlegességeik figyelmen kívül hagyása a koedukáció veszteseivé teszik őket. Eredményképpen ma a felsőfokú végzettséget szerzők közel kétharmada lány és egyharmada fiú. Ez a felsőfokú végzettséget igénylő szakmák elnőiesedésének és a nők ilyenén való társadalmi túlterhelése mellett súlyos demográfiai, egyézségügyi, szociális probléma halmazt termelt ki. Mivel kétszer annyi diplomás nő van, mint férfi, a diplomás nők fele -

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

társadalmi szinten - nem talál végzettségben hozzá illő társat. Ez a diplomás nők és a diploma nélküli férfiak gyermektelenségéhez, családi célvesztett, kiégett élethez és súlyos időskori társadalmi és szociális problémák és költségek, illetve végzetes demográfiai deficit felmerüléséhez vezet. Olyan program kidolgozására van szükség, amelyik legkésőbb az általános iskolába való belépéstől (lehet, hogy az óvodától) megakadályozza ezt a lemaradást, lehetőséget ad a fiúknak, hogy kiteljesedhessenek képességeik és születési arányaik szerinti optimális szinten.

5. A demográfiai siker, a második és harmadik gyermek megszületése az apai stabilitás függvénye! Állításunk szerint a nő első gyermeket követő további gyermekvállalási hajlandósága attól függ, hogy a férfi házastárs az első gyermek megszületését követően beleáll-e a családi felelősségébe vagy kimenekül belőle. Ha a férfi gyermekáldást követő instabilitása miatt felmerül a nőben válás legkisebb esélye, már a második gyermeket sem szüli meg (egy gyermeket könnyebb egyedül nevelni...). A férfi családi stabilitásának megszerzése elengedhetetlen és megvalósítható nevelési cél és demográfiai kulcskérdés. Ez a fiúnevelés különleges céljaként, a családalapítás előtt lehetséges. Mindezt a magyar kultúra évezredekken át így tette. Ez a tudás csak a városiasodás utóbbi 100 évében veszett el. A saját kulturális gyökereink folytonosságára építve a mai kor követelményeinek megfelelően kell ismét útnak indítani az ehhez szükséges programokat.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

Nem háziorvost, hanem családorvost a magyarnak: Az egészségügyi ellátás modernizálása a digitalizáció és a mesterséges intelligencia segítségével család központúan.

Authors:

Hódi Szabolcs[1]; Szili Károly[1-5]; Dézsi Csilla [5]; Bozsár Stefánia [3]; Nagy Sándor [1]

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Affiliations:

1. Széchenyi István Egyetem, Szülészeti és Nőgyógyászati Tanszék
2. Semmelweis Egyetem
3. Orosházi Dr. László Elek Kórház és Rendelőintézet
4. S.O.S. 24 KFT - 48. számú Családorvosi Rendelő Szeged-Tápe
5. Békés Vármegyei Központi Kórház, Pándy Kálmán Tagk

Abstract:

A magyarországi családorvoslás modernizációja elengedhetetlen a hatékonyabb és személyre szabottabb betegellátás érdekében. A digitalizáció és a mesterséges intelligencia (MI) számos lehetőséget kínál a családorvosok munkájának támogatására és a betegek egészségének javítására. Ez az absztrakt azokat az alapfeladatokat vizsgálja, amelyek automatizálhatóak, digitalizálhatóak vagy akár mesterséges intelligenciával kiválthatóak a magyar családorvoslásban.

Az elektronikus egészségügyi nyilvántartások (EHR) és az e-recept rendszerek használata valóban jelentősen csökkentheti a papírmunkát és a hibalehetőségeket az egészségügyi ellátásban.

Az EHR és e-recept rendszerek előnyei:

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

- Hatékonyabb munkafolyamatok: Az orvosok és az egészségügyi szakemberek gyorsabban hozzáférhetnek a betegek adataihoz, így időt takaríthatnak meg.
- Csökkent hibalehetőség: Az elektronikus rendszerek segítenek elkerülni az olvashatatlan kézírásból vagy a gyógyszernevek félreértéséből eredő hibákat.
- Jobb kommunikáció: Az egészségügyi szakemberek könnyebben megoszthatják a betegek adatait egymással, ami javítja az ellátás koordinációját.
- Költségmegtakarítás: A papírfelhasználás és az adminisztratív költségek csökkenése hosszú távon jelentős megtakarítást eredményezhet.
- Biztonságosabb adattárolás: Az elektronikus rendszerekben tárolt adatokat könnyebb biztonságban tartani és az illetéktelen hozzáféréstől megvédeni.

Az EESZT (Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér) rendszere Magyarországon:

Magyarországon az EESZT rendszere biztosítja az elektronikus egészségügyi nyilvántartások és az e-receptek használatát. Az EESZT-n keresztül az orvosok elektronikus recepteket írhatnak fel, a betegek pedig online is lekérdezhetik a saját egészségügyi adataikat. Az EESZT folyamatosan fejlődik, és egyre több szolgáltatást kínál az egészségügyi ellátás digitális átalakításának érdekében.

Az EHR és e-recept rendszerek kihívásai:

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

- Bevezetési költségek: Az elektronikus rendszerek bevezetése és az egészségügyi szakemberek képzése kezdetben jelentős költségekkel járhat.
- Adatbiztonság: Az érzékeny egészségügyi adatok védelme kiemelt fontosságú, és az elektronikus rendszereknek szigorú biztonsági előírásoknak kell megfelelniük.
- Technológiai problémák: Az elektronikus rendszerek esetleges meghibásodása átmenetileg zavart okozhat az ellátásban.

Összességében az EHR és az e-recept rendszerek használata számos előnnyel jár az egészségügyi ellátás minőségének és hatékonyságának javítása terén. A kezdeti kihívások leküzdése után ezek a rendszerek hozzájárulhatnak a betegellátás modernizációjához és a papírmentes egészségügyi adminisztráció megvalósításához.

1. Adminisztratív feladatok automatizálása:

- Időpontfoglalás: Online időpontfoglaló rendszerek bevezetése tehermentesítheti a családorvosokat és asszisztenseiket, így több idő jut a betegellátásra.
- Receptírás és betegdokumentáció: Elektronikus egészségügyi nyilvántartások (EHR) és e-recept rendszerek használata csökkentheti a papírmunkát és a hibalehetőségeket. MI segítve a rendszeres gyógyszerírás, valamint elmaradt eseti gyógyszerek vagy ügyeleti felírások száma csökkenthető.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

- Betegkommunikáció: E-mail, SMS vagy chatbotok segítségével automatizált emlékeztetők küldhetők a betegeknek a szűrésekről, oltásokról vagy gyógyszerbevételről.

2. Diagnosztikai folyamatok támogatása:

- A mesterséges intelligencia (MI) alapú diagnosztikai eszközök valóban forradalmasíthatják az egészségügyi ellátást, ahogyan azt említettük. Az MI képes lehet az orvosok munkáját kiegészíteni és támogatni a következő területeken:
 - Képalkotó diagnosztika: Az MI algoritmusok már most is képesek elemezni röntgenfelvételeket, CT- és MRI-képeket, hogy felismerjék a különböző betegségek jellegzetességeit, mint például a tumorok, a törések vagy a neurológiai elváltozások. Ez a technológia segíthet a korai diagnózisban és a pontosabb kezelési tervek kidolgozásában.
 - Laboreredmények értelmezése: Az MI képes lehet nagy mennyiségű laboreredmény elemzésére és összehasonlítására, hogy felismerjen olyan mintázatokat, amelyek az emberi szem számára rejtve maradhatnak. Ez segíthet a betegségek korai felismerésében és a személyre szabott kezelések kidolgozásában.
 - Tünetek elemzése: Az MI-alapú chatbotok és virtuális asszisztensek képesek lehetnek a betegek tüneteinek felmérésére és elemzésére, hogy segítsenek a diagnózis felállításában és a megfelelő szakemberhez irányításban. Ez különösen hasznos lehet a távoli vagy nehezen elérhető területeken élő betegek számára.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

- Kockázatelemzés és prevenció: Az MI képes lehet a betegek egészségügyi adatainak elemzésére, hogy felismerje a különböző betegségek kialakulásának kockázatát, és személyre szabott megelőzési stratégiákat javasoljon.
- Telemedicina: A távkonzultációk és online vizsgálatok lehetővé teszik a betegek számára, hogy otthonuk kényelméből konzultáljanak a családorvosukkal, különösen krónikus betegségek esetén.
- Viselhető egészségügyi eszközök: Az okosórák, fitneszkarkötők és egyéb szenzorok által gyűjtött adatok értékes információkkal szolgálhatnak a betegek egészségi állapotáról, segítve a megelőzést és a korai felismerést.

3. Mesterséges intelligencia és a beteg triázs az alap és sürgősségi ellátásban:

A mesterséges intelligencia (MI) egyre nagyobb szerepet játszik az alap- és sürgősségi ellátásban, különösen a beteg triázs területén. A triázs az a folyamat, amelynek során a betegeket a sürgősségi osztályon érkezéskor osztályozzák, hogy meghatározzák, milyen gyorsan és milyen típusú ellátásra van szükségük. Ez kritikus fontosságú a sürgősségi ellátás hatékonysága és a betegbiztonsága szempontjából.

Hogyan segítheti az MI a beteg triázst?

- Gyorsabb és pontosabb triázs: Az MI algoritmusok képesek lehetnek a betegek adatainak (például tünetek, kórelőzmény, életjelek) gyors elemzésére, és javaslatot tehetnek a triázs besorolására. Ez segíthet a sürgősségi

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

osztályok túlterheltségének csökkentésében és a kritikus állapotú betegek gyorsabb ellátásában.

- Objektívebb döntéshozatal: Az MI segíthet csökkenteni az emberi tényezőtől eredő hibákat és elfogultságot a triázs során.
- Támogatás a döntéshozatalban: Az MI nem helyettesíti az egészségügyi szakembereket, hanem támogatja őket a döntéshozatalban. Az MI által nyújtott információk segíthetnek az orvosoknak és az ápolóknak a legmegfelelőbb ellátás kiválasztásában.
- Prediktív modellek: Az MI képes lehet előre jelezni, hogy mely betegeknél nagyobb a valószínűsége a rosszabbodásnak, így lehetővé téve a proaktív beavatkozást.

Példák az MI alkalmazására a triázsban:

- Triage chatbotok: Ezek a chatbotok képesek lehetnek a betegek tüneteinek felmérésére és javaslatot tehetnek a triázs besorolására.
- Életjel-elemző algoritmusok: Ezek az algoritmusok képesek lehetnek a betegek életjeleinek (például pulzus, vérnyomás, légzésszám, testsúly, POCT laborok, EKG, POCUS, ...etc.) elemzésére, és, reobserválni és szükség esetén jelezni, ha a beteg állapota romlik.
- Képalkotó diagnosztika: Az MI képes lehet a röntgenfelvételek és más képalkotó vizsgálatok elemzésére, hogy segítsen a triázs döntések meghozatalában – ha éppen radiológus nem elérhető vagy akár már az eszközön az ágy mellett.

Fontos szempontok és kihívások:

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

- **Adatvédelem és biztonság:** Az MI alkalmazása során kiemelten fontos a betegek adatainak védelme és biztonsága.
- **Algoritmusok pontossága és megbízhatósága:** Az MI algoritmusoknak folyamatosan fejleszteni és tesztelni kell a pontosság és a megbízhatóság biztosítása érdekében. Sőt, a legtöbb esetben tanítani is.
- **Emberi felügyelet:** Az MI nem helyettesítheti az emberi ítélőképességet a triázsban. Az egészségügyi szakembereknek továbbra is fontos szerepük van a döntéshozatalban.

4. Betegedukáció és prevenció:

- **Online egészségügyi platformok:** Interaktív oktatóanyagok, videók és személyre szabott tanácsok segíthetik a betegeket az egészséges életmód kialakításában és a krónikus betegségek kezelésében.
- **Mesterséges intelligencia alapú chatbotok:** A chatbotok képesek lehetnek válaszolni a betegek általános egészségügyi kérdéseire, csökkentve a családorvosok terhelését.
- **Célzott egészségnevelési kampányok:** Az MI segítségével személyre szabott üzeneteket lehet küldeni a betegeknek a kockázati tényezőik és egészségügyi céljaik alapján.

5. Következtetések:

A digitalizáció és a mesterséges intelligencia alkalmazása a magyar családorvoslásban számos előnnyel járhat, beleértve a hatékonyabb betegellátást, a megelőzés erősítését és a családorvosok munkájának

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

megkönnyítését. Az elektronikus egészségügyi nyilvántartások (EESZT) révén a páciensek adatai könnyen hozzáférhetővé válnak, csökkentve a papírmunka terhét és javítva az információáramlást az egészségügyi rendszerben. Az online időpontfoglalás és a telemedicina kényelmesebbé teszi a betegek számára az ellátáshoz való hozzáférést, különösen a vidéki területeken élők vagy a mozgásukban korlátozottak számára.

A mesterséges intelligencia diagnosztikai támogatást nyújthat a családorvosoknak, segítve a betegségek korai felismerését és a személyre szabott kezelési tervek kidolgozását. Emellett az MI képes automatizálni az adminisztratív feladatokat, így a családorvosok több időt tölthetnek a betegekkel való foglalkozással. A prediktív analitika segítségével azonosíthatók a magas kockázatú páciensek, lehetővé téve a célzott megelőző intézkedéseket.

Azonban fontos hangsúlyozni, hogy a technológia nem helyettesítheti a családorvosok szakértelmét és empátiáját. A betegek bizalma és a személyes kapcsolat továbbra is kulcsfontosságú az eredményes gyógyításhoz. A jövő családorvoslása a technológia és az emberi tényezők közötti szoros együttműködésen alapul, ahol a digitalizáció és az MI a családorvosok munkáját támogatja, lehetővé téve számukra, hogy még inkább a betegekre és az ő egyéni szükségleteikre összpontosíthassanak. A technológia a családorvoslás hatékonyságát és minőségét javíthatja, de a gyógyítás művészete továbbra is az emberi tényezőn alapul.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

Lehetünk többek, mint 1,51?

Authors:

Dézi Csilla[1], Párducz László [1]

Affiliatons:

1. Békés Vármegyei Központi Kórház,
Pándy Kálmán Tagkórház

Abstract:

Az előadás a teljes termékenységi arányszám (TFR) csökkenésének problémáját járja körül, különös tekintettel az Y generációra (millenárisokra). A TFR azt

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

fejezi ki, hogy egy nő élete során várhatóan hány gyermeket szül. Magyarországon jelenleg ez az érték 1,51, miközben a generációk fenntartásához 2,1-es érték lenne szükséges. A 2,1-es TFR biztosítaná a munkaerő utánpótlását, a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát, a társadalmi kohéziót és a nemzetbiztonságot, illetve hozzájárulna az innovációhoz, a gazdasági növekedéshez és a piaci dinamizmushoz is.

Az alacsony termékenységi arányszám hátterében számos tényező áll. Az Y generáció tagjai közül sokan nem akarnak gyermeket, vagy későbbre halasztják a gyermekvállalást. Ennek segítéséhez több megoldás is kínálkozik:

1. Kiváló anyasági és gyermekegészségügyi ellátás: A várandósság és a szülés körüli időszak kritikus fontosságú az anya és a gyermek egészsége szempontjából. A perinatális gondozás magában foglalja a rendszeres vizsgálatokat, tanácsadást és a lehetséges kockázatok felmérését. A szülés utáni gondozás az anya felépülését és a csecsemő egészséges fejlődését támogatja. A szülésfelkészítő programok és a családbarát környezet segíthetnek a szülőknek felkészülni a szülésre és az új családi életre.

2. Reproductív egészség és termékenységi szolgáltatások: A meddőség egyre gyakoribb probléma, és számos párnak van szüksége szakértői segítségre a gyermekvállaláshoz. A termékenységi klinikák és tanácsadási szolgáltatások segíthetnek a pároknak megérteni és kezelni a meddőségi problémákat. A

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

családtervezési szolgáltatások információt és támogatást nyújtanak a fogamzásgátlásról, a terhesség tervezéséről és a szexuális egészségről.

3. Prevenció és egészségmegőrzés: Az egészségügyi szűrővizsgálatok, mint például a méhnyakrák szűrés és a mammográfia, segíthetnek a korai diagnózisban és a betegségek megelőzésében. Az egészségügyi oktatás és kampányok felvilágosítást nyújtanak a reproduktív egészségről, a terhességről és a gyermeknevelésről, elősegítve az egészséges döntéshozatalt.

4. Infrastrukturális fejlesztések: A kórházi szolgáltatások bővítése, például a szülészeti osztályok és a gyermekágyas részlegek korszerűsítése, javíthatja az ellátás minőségét és hozzáférhetőségét. A szakképzett személyzet, beleértve az orvosokat, szülésznőket és ápolókat, elengedhetetlen a biztonságos és hatékony ellátáshoz.

5. Közösségi szerepvállalás és támogatás: Az egészségügyi intézmények együttműködhetnek más szervezetekkel, például önkormányzatokkal, civil szervezetekkel és oktatási intézményekkel, hogy átfogó támogatást nyújtsanak a családoknak. A támogató szolgáltatások és programok segíthetnek a szülőknek a gyermeknevelés kihívásaiban, és hozzájárulhatnak a pozitív szülői tapasztalatokhoz.

6. Digitális egészségügyi megoldások: A telemedicina lehetővé teszi a távoli konzultációkat és a szakértői vélemények gyors elérését, különösen a vidéki területeken élők számára. Az elektronikus egészségügyi

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

nyilvántartások javítják az ellátás folytonosságát és hatékonyságát, megkönnyítve az egészségügyi szakemberek közötti kommunikációt és az adatokhoz való hozzáférést.

Az előadás kitér a magyarországi helyzetre is, ahol az a tendencia figyelhető meg, hogy a kétgyermekes családmoddell helyett egyre többen választják a gyermektelenséget. A házasságok és válások száma is befolyásolja a gyermekvállalási kedvet.

A kormányzat különböző intézkedéseket hozott a termékenységi arány növelése érdekében, mint például a családi adókedvezmények, a babaváró hitel és a GYED extra. Emellett az egészségügyi intézmények is sokat tehetnek a szülés előtti és utáni ellátás, a meddőségi kezelések és a családtervezési tanácsadás területén.

Rövid távú megoldási és akciótervek a termékenységi arányszám növelésére

1. Célzott pénzügyi támogatások:
 - o Gyermekvállalási támogatás: Egyszeri, jelentős összegű támogatás az első gyermek vállalásakor, hogy enyhítse a kezdeti pénzügyi terheket.
 - o Lakhatási támogatás: Kedvezményes hitelek vagy bérleti díj támogatások fiatal párok és családok számára, hogy megkönnyítsék a lakhatáshoz jutást.
 - o Gyermekgondozási támogatás: Rugalmasabb és bőkezűbb gyermekgondozási díj (GYED) és táppénz, hogy a szülőknek ne kelljen választaniuk a karrier és a gyermeknevelés között.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

- o Adókedvezmények: Családi adókedvezmények bevezetése vagy bővítése, amelyek a gyermekek számával arányosan nőnek.

2. Családbarát munkahelyi környezet:

- o Rugalmas munkaidő: Támogatni a rugalmas munkaidő bevezetését, beleértve a részmunkaidős foglalkoztatást és a távmunkát, hogy a szülők könnyebben egyensúlyba hozhassák a munkát és a családi életet.

- o Szülési és apasági szabadság: A szülési és apasági szabadság időtartamának meghosszabbítása és a juttatások növelése, hogy a szülőknek több idejük legyen a gyermekükkel.

- o Munkahelyi bölcsődék: A munkahelyi bölcsődék és gyermekgondozási lehetőségek bővítése, hogy a szülőknek ne kelljen aggódniuk a gyermekfelügyelet miatt.

3. Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése:

- o Meddőségi kezelések: A meddőségi kezelésekhöz való hozzáférés javítása és a támogatások bővítése, hogy több párnak legyen lehetősége gyermekvállalásra.

- o Szülészeti ellátás: A szülészeti ellátás minőségének és biztonságának javítása, valamint a szülésznők és a dűla szolgáltatások támogatása.

- o Pszichológiai támogatás: A szülés előtti és utáni depresszió megelőzésére és kezelésére irányuló pszichológiai támogatás biztosítása.

Hosszú távú megoldási és akciótervek a termékenységi arányszám növelésére

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

1. Oktatás és szemléletformálás:
 - o Családi életre nevelés: A családi életre nevelés bevezetése az iskolákban, hogy a fiatalok pozitív képet kapjanak a családalapításról és a gyermeknevelésről.
 - o Párkapcsolati és szülői készségek fejlesztése: Párkapcsolati és szülői készségek fejlesztésére irányuló tanfolyamok és workshopok szervezése, hogy a párok felkészültebbek legyenek a családi életre.
 - o Társadalmi kampányok: Országos szintű kampányok indítása a gyermekvállalás előnyeinek és a családi élet értékének népszerűsítésére.
 2. Társadalmi és kulturális változások támogatása:
 - o A nők szerepének erősítése: A nők munkaerőpiaci részvételének támogatása és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása, hogy a nőknek ne kelljen választaniuk a karrier és a gyermekvállalás között.
 3. Gazdasági stabilitás és kiszámíthatóság:
 - o Munkahelyteremtés: A fiatalok számára elérhető, stabil és jól fizető munkahelyek teremtése, hogy biztosítsák a gyermekvállaláshoz szükséges anyagi biztonságot.
 - o Lakhatási problémák enyhítése: A lakhatási problémák enyhítésére irányuló intézkedések bevezetése, például az otthonteremtési támogatások bővítése és a bérlakásprogram fejlesztése.
- Ezek a javaslatok a meglévő és külföldön már bevált szociálpolitikai intézkedésekre építenek, és céljuk a gyermekvállalás ösztönzése és a családok támogatása. A hosszú távú hatások elérése érdekében azonban fontos a

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

folyamatos monitoring és értékelés, valamint az intézkedések szükség szerinti

Az előadás az indirekt marketing, a közösségi média és az influencerek szerepét is kiemeli a szülővé válás népszerűsítésében. A pozitív példák bemutatása, a közösségi média kampányok és a támogató szolgáltatások mind hozzájárulhatnak a családtervezés és a gyermekvállalás pozitív megítéléséhez. Az előadás továbbá hangsúlyozza a regeneratív nőgyógyászat szerepét is, amely a szexuális egészség, nővédelem és életminőség javításán keresztül közvetve befolyásolhatja a termékenységi arányszámot.

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Title:

**A prevenció munka új kihívásai az alfa generációval –
AI az egészségügy szolgálatában**

Authors:

Dr. Devosa Iván Ph.D.

Affiliations:

adjunktus, Károli Gáspár Református
Egyetem

Abstract:

Az alfa generáció, azaz azok a gyerekek, akik 2010 után
születtek, egy teljesen új, technológiailag fejlett világba

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

nőnek bele. Számukra az internet, az okostelefonok és a digitális eszközök mindennapos eszközök, amelyek meghatározzák életüket és szocializációjukat. Ezen generáció számára az egészségügyi prevenció munkának is alkalmazkodnia kell a gyorsan változó technológiai környezethez. Az AI (mesterséges intelligencia) ebben a folyamatban kulcsszerepet játszhat, hiszen képes lehet hatékonyan támogatni az egészségügyi ellátórendszert, és személyre szabott megoldásokat kínálni az alfa generáció egyedi igényeihez.

Az alfa generáció legjelentősebb sajátossága, hogy beleszülettek a digitális világba. Ez számos előnnyel jár, de egyben újfajta kihívásokat is jelent. A digitális eszközök használata befolyásolja a gyerekek fizikai és mentális egészségét is. A túlzott képernyőidő hozzájárulhat a mozgásszegény életmódhoz, amely hosszú távon elhízáshoz és más egészségügyi problémákhoz vezethet. Ezenkívül a digitális világban való állandó jelenlét hatással van a szociális készségekre és a mentális egészségre is, mivel a gyerekek gyakran találkoznak online zaklatással vagy más stresszforrásokkal. Fontos figyelembe vennünk, hogy a szülők olvasási szokásai jelentős hatással vannak gyermekeik olvasáshoz való hozzáállására: az alfa gyerekek sokkal több időt töltenek a számítógép előtt, mint olvasással. Ez a generáció már azonnali, interaktív visszajelzést akar, a hosszabb leírásokat elunja, koncentrációja elveszik. Preferálják a rövid (3-5 perces) videóanyagokat, melyeket könnyedén érhetnek el a

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

mobiltelefonon, tableten, ugyanis ez a primér vagy kizárólagos IKT eszköz, amit használnak.

Az AI képes lehet hatékonyan támogatni az egészségügyi prevenciós munkát az alfa generációval. Az AI alapú megoldások képesek nagy mennyiségű adatot elemezni, és ezekből hasznos információkat nyerni. Például, a viselhető eszközök, mint az okosórák, folyamatosan figyelik a felhasználó egészségi állapotát, és az AI algoritmusok segítségével személyre szabott tanácsokat adhatnak a mozgásra, táplálkozásra és más egészségügyi szokásokra vonatkozóan:

1. Személyre Szabott Egészségügyi Tanácsadás

Az AI segítségével lehetőség nyílik arra, hogy az egészségügyi tanácsadás teljesen személyre szabott legyen. Az okosórák és más viselhető eszközök folyamatosan gyűjtik az adatokat a felhasználókról, mint például a szívritmus, alvásminőség, fizikai aktivitás és egyéb biometrikus adatok. Az AI algoritmusok ezeket az adatokat elemezve képesek azonosítani a felhasználók egyéni igényeit és problémáit, és ennek megfelelően javaslatokat adni az életmódjuk javítására.

2. Prediktív Analitika

Az AI egyik legnagyobb előnye a prediktív analitika, amely lehetővé teszi az egészségügyi problémák korai felismerését. Az AI algoritmusok képesek azonosítani a mintákat és előrejelezni a potenciális egészségügyi problémákat, mielőtt azok komolyabbá válnának. Például, a folyamatosan gyűjtött adatok alapján az AI felismerheti a szívbetegség, cukorbetegség vagy más

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezők

krónikus betegségek korai jeleit, és figyelmeztetést küldhet a felhasználónak vagy az orvosának.

3. Digitális Egészségügyi Oktatás

Az AI alapú alkalmazások és platformok segíthetnek az egészségügyi oktatásban is. Az alfa generáció számára fejlesztett interaktív, játékos alkalmazások segíthetnek a gyerekeknek megérteni az egészséges életmód fontosságát és megtanulni, hogyan vigyázhatnak jobban magukra. Az ilyen alkalmazások gamifikációval növelhetik a gyerekek elköteleződését és érdeklődését az egészségügyi témák iránt.

Bár az AI sok területen segíthet, az egészségügyi dolgozók szerepe továbbra is elengedhetetlen. Az AI alapú rendszerek kiválóan alkalmasak az adatok elemzésére és a személyre szabott tanácsadásra, de az emberi tényező és az empátia pótolhatatlan az egészségügyben. Az orvosok és más egészségügyi dolgozók képesek megérteni a betegek egyedi helyzetét, és érzelmi támogatást nyújtani, amelyre az AI jelenleg nem képes.

Az egészségügyi dolgozóknak azonban új készségekre van szükségük ahhoz, hogy hatékonyan használhassák az AI alapú rendszereket. Az egészségügyi dolgozók továbbképzése és az AI rendszerek integrálása a mindennapi munkába kulcsfontosságú az egészségügyi ellátás hatékonyságának növeléséhez.

Az AI alkalmazása az egészségügyben számos etikai és adatvédelmi kérdést is felvet. Az egészségügyi adatok védelme és a betegek magánéletének tiszteletben tartása alapvető fontosságú. Az AI rendszereknek biztosítaniuk

Abstract book for
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

kell, hogy az adatok biztonságban legyenek, és csak a megfelelő célokra használják fel őket. Ezen kívül fontos, hogy az AI algoritmusok átláthatóak legyenek, és ne hozzanak diszkriminatív döntéseket.

Összegzve: az alfa generációval végzett prevenciós munka új kihívások elé állítja az egészségügyi rendszert, amelyben az AI jelentős szerepet játszhat. Az AI segítségével lehetőség nyílik a személyre szabott egészségügyi tanácsadásra, a korai felismerésre és a digitális egészségügyi oktatásra. Azonban az egészségügyi dolgozók szerepe továbbra is elengedhetetlen, és az AI alkalmazása etikai és adatvédelmi kihívásokat is magával hoz.

Abstract book:

The impact of obesity on reproductive health

Az obezitás hatása a reprodukciós egészségre

Final thoughts

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Zárszó

Prof. emeritus Dr. Bártfai György D.Sc.

Közel egy évtizedes múltra tekint vissza több szakmai szervezet – Magyar Család és Nővédelmi Tudományos Társaság (MCSNTT), Szülessen Több Gyermeke Multidiszciplináris Tudományos Társaság (SZTGymTT), Szegedi Akadémiai bizottság Reprodukciós egészség munkacsoportja - együttműködésével részvételünk a Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor rendezvényén. Az együttműködés és részvétel célja, hogy a tudomány eszközeinek segítségével, közérthető módon felhívjuk a hallgatóság, (és a döntéshozók) figyelmét a Kárpát-medencében kialakult, és Európa egészére is

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

jellemző súlyos demográfiai helyzetre és szakmai érvek segítségével hozzájáruljunk a szemléletváltáshoz.

Ars poetikánkat három H betűvel jellemeztük Hazaszeretet, Hit és Hagyománytisztelet, mely a következő évben tovább bővült a Család értékeinek középpontba állításával. Érdeemes végig gondolni, hogy a sikeres kultúrák, erős gazdaságok évszázadokon, esetenként évezredekken át hatékonyan képviselték, és társadalmukban megvalósították ezt a hármas egységet szemben azokkal a kultúrákkal, melyek kihullottak az idő rostáján.

Az európai, szűkebb értelemben a Kárpát-medence és ezen belül Hazánk demográfiai viszonyait, az elszomorító statisztikai adatokat minden érdeklődő ismerheti az EUROSTAT és a KSH adatbázisából. Magyarországon 2023-ban 85 200 gyerek született és 127 200 ember halt meg (KSH), tehát 42 000 polgárral lettünk kevesebben. Ez megfelel egy Hódmezővásárhely nagyságú város lélekszámának. Tehát egy ekkora város „tűnt el” Hazánk térképéről. Ezer lakosra 8,9 születés jutott 2023-ban, ami a valaha mért második legrosszabb adat, csupán a 2011-es 8,8 volt ennél alacsonyabb.

Kormányzati törekvések hatására egy évtized alatt a teljes termékenységi arány (TFR) 1. 23-ról számottevően 1.6-ra emelkedett. Ez azonban még messze elmarad a 2.1-es aránytól, mely ahhoz szükséges, hogy a népesség száma ne csökkenjen, hanem stabilizálódjon. Azonban a 2024-évi adatok szerint Afrikára jellemző átlag 4.1-4.8, de Angolában 5.0 Nigerben 6.6, a világ átlag pedig 2.3. A

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

legjobb európai ország Franciaország, ahol a TFR 1.8. Közép-európában Csehországban és Romániában is jobb a helyzet (1.7) mint nálunk és az se vigasztalhat bennünket hogy Spanyolországban vagy Olaszországban rosszabb a helyzet (1.3).

A szabadegyetemi tudományos-ismeretterjesztő fórumon az évente a rendelkezésre bocsátott 2- 2.5 órás szereplésünk alkalmain demográfiai, kultúrtörténeti és etikai kérdések mellett elsődlegesen - az előadók végzettségére és felkészültségére figyelemmel – egészségügyi, orvosi kérdésekről, a reprodukciós egészség megőrzéséről beszéltünk. Az egészséges családmódel egyik fontos, hanem a legfontosabb alappillére a reprodukciós egészség. Kérem, ne tekintsék ezt a kijelentést túlzásnak: elegendő, ha arra gondolnak, hogy a reprodukciós egészség az általános egészségfogalom fontos része, tehát hosszú távon egészséges életmód nélkül a reprodukciós egészség sem biztosítható. Másrészt, a CSALÁDON mi a többgenerációs családmódellet értjük és ebben a tekintetben az egészséges nagyszülők is fontos szereppel bírnak. Felértékelődik az egészségesen megélt élettartam, amikor az idős generáció még támasz, segítség és nem 'teher' a szendvics generációnak. Elgondolkoztató és törekvésünk fontosságát hangsúlyozza az az elszomorító statisztikai adat miszerint: csak három Európauniós országban alacsonyabb a várható élettartam, mint Magyarországon. Az európai listát a várható élettartam vonatkozásában Spanyolország vezeti 84 évvel,

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Olaszországban 83,8 év, Máltán 83,6 év ez az érték. Ezzel szemben a várható élettartam Bulgáriában a legalacsonyabb (75,8 év), Lettországbán (75,9 év) és Romániában (76,6 év) – ez után már sajnos Magyarország (76,9 év) következik.

A reprodukciós egészség megőrzésének célja nyilvánvaló: szülessen meg MINDEN KÍVÁNT GYERMEK és ezek az újszülöttek egészségesen lássanak napvilágot. Ez a kérdéskör elvezet a prékoncepcionális gondozás fontosságáig is. Az úgynevezett asszisztált reprodukciós (ART) eljárások nagyvonalú, mondhatni Európában egyedülálló finanszírozása ellenére szervezési gondok miatt - a Kormányzati törekvések ellenére - nincs előrelépés. A megszületett gyermekek száma nem áll arányban a gazdasági erőfeszítéssel.

A reprodukciós egészség megőrzésének fontos láncszeme a terhesség megszakítás elkerülése. Hisszük, hogy ma, amikor minden biztonságos fogamzásgátló rendelkezésre áll a nem kívánt terhesség elkerülhető és a terhesség megszakításra csak valóban kivételes esetekben kerülhetne sor.

Tevékenységünk, céljaink tehát egyértelműek. A magunk szerény eszközeivel szeretnénk a figyelmet felhívni és változást, javulást elérni. Gazdasági kérdésekkel - melyek szintén hangsúlyosak – nem foglalkozunk. Elszomorító azonban, hogy erőfeszítéseink, tevékenységünk nem érte el számos döntéshozó 'ingerküszöbét'. Éveken keresztül még meghívót sem kaptunk bármely hazai demográfiai

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

fórumra, beleértve a budapesti 2 évente megrendezett nemzetközi konferenciát is.

Pályázataink is sorra elvetéltek.

Ezek után magam bizonyos mértékig szélmalom harcnak tekintem ez irányú tevékenységünket és bár nem adom fel, de magam a program validálásának más formáját keresem bízva abban, hogy előbb utóbb törekvésünk értő fülekre talál.

Eredményes részvételt kívánok a kitűnő szakembereknek, az ezévi „előadói csapatnak”. Minden tiszteletem és elismerésem azoknak, akik vállalták a félnapos autót fátalmát és az előbb vázolt nehézségek ellenére részvételüket fontos küldetésnek tartják a reprodukciós egészség megőrzésének népszerűsítése és a kárpát-medencei magyarság megmaradása érdekében.

Prof. emeritus Dr. Bártfai György
a SZAB Reprodukciós egészség munkacsoport vezetője

Abstract book:
Our health and national survival factors
Egészségügyi és nemzeti megmaradási tényezőink

Jegyzetek/Notes

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]